

Piotr Kulbacki

Rola szkoły w wychowaniu do trzeźwości : sprawozdanie z VIII Ogólnopolskiego Sympozjum Krucjaty Wyzwolenia Człowieka

Łódzkie Studia Teologiczne 16, 303-304

2007

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

jaństwa oraz – nie dość docenianą jeszcze – zasadę łączności objawienia ze zbawieniem (łaską). W trakcie referatu zostało wyakcentowane twierdzenie, że określenie relacji chrześcijaństwa i religii – uwzględniające aspekt soteriologiczny i rewelatywny – wymaga wpierv adekwatnego rozwiązania kwestii genezy religii. Reprezentowana przez prelegenta objawieniowa geneza religii, opiera się na (teologicznie rozumianym) objawieniu zawartym w stworzeniu i przez stworzenia oraz w objawieniu historycznym, potwierdzonym w świadectwach biblijnych. Stanowisko takie potwierdzają opinie teologów religii i wypowiedzi *Magisterium*. Pojawiające się jeszcze opinie o religii jako wyniku działania człowieka – poszukiwania przez niego Boga – wydają się powoli przedawniać.

Ostatnim programowym wystąpieniem był wykład H. Seweryniaka (UKSW) poświęcony relacji teologii fundamentalnej i teologii religii. Część wstępna scharakteryzowała – pod kątem historycznym – relację teologii do nauk o religii i zaprezentowała wybrane ujęcia metodologiczne tej relacji. Omówienie możliwych typów odniesień między teologią religii i teologią fundamentalną oraz kontekstu ich uprawiania – rozwój nurtu pluralistycznego i pojawienie się teologii międzyreligijnej – pozwoliło na konkluzję o potrzebie przywracania traktatu *demonstratio religiosa*. Autor wskazał zasady ujmowania tego traktatu, np. odwoływanie się do fundamentalnej otwartości człowieka na świat, na Boga, na „inne”, hermeneutyczny charakter apologii religii czy wykorzystywanie danych religioznawczych. Przedstawił też propozycję własnego ujęcia tego traktatu na przykładzie odniesienia do islamu oraz przykładowe jednostki tematyczne z zakresu religioologii wykładane w ramach teologii religii.

Teksty referatów wraz z zapisem dyskusji z ich autorami i tekstami uzupełniającymi omawianą tematykę zostaną wydane w ramach serii wydawniczej *Biblioteka teologii fundamentalnej*.

ks. Grzegorz Dziewulski

ROLA SZKOŁY W WYCHOWANIU DO TRZEŹWOŚCI

Sprawozdanie z VIII Ogólnopolskiego Sympozjum Krucjaty Wyzwolenia Człowieka

6 października 2007 r. odbyło się w Łodzi VIII Ogólnopolskie Sympozjum Krucjaty Wyzwolenia Człowieka „Rola szkoły w wychowaniu do trzeźwości”. W ramach sympozjów Krucjaty Wyzwolenia Człowieka (KWC) kontynuowano na nim temat ubiegłorocznego sympozjum: „Rola rodziny w wychowaniu do trzeźwości”. Uczestników sympozjum, w liczbie ok. 70 osób, gościła Fundacja Przeciwdziałania Uzależnieniom „Dominik”, mająca siedzibę w klasztorze ojców dominikanów. Wśród przybyłych byli studenci, nauczyciele, rodzice, osoby zaangażowane w działalność trzeźwościową, animatorzy KWC. Przybyli oni nie tylko z archidiecezji łódzkiej, ale także z diecezji wrocławskiej, warszawskiej, warszawsko-praskiej, łomżyńskiej, częstochowskiej, katowickiej, tarnowskiej, legnickiej, białostockiej, sandomierskiej, radomskiej, również klerycy z diecezjalnego WSD w Łodzi i Seminarium Ojców Franciszkanów w Łodzi-Łagiewnikach.

Głównymi organizatorami było Stowarzyszenie AGAPE (Łódź) i Fundacja Światło-Życie, a współorganizatorami – Zespół Apostolstwa Trzeźwości przy Konferencji Episkopatu Polski oraz Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Aktywnie włączyły się Instytut Formacji Pastoralno-Liturgicznej KUL i Katedra Dydaktyki i Edukacji Szkolnej KUL.

Na początku spotkania, po mszy św., biskup Adam Lepa w zastępstwie arcybiskupa Władysława Ziółka wręczył dyplomy za rok 2006/07 absolwentom Studium Animatorów Trzeźwości Archidiecezji Łódzkiej im. ks. Franciszka Blachnickiego. Roczne studium erygowane w 2005 r. przez arcybiskupa Władysława Ziółka przygotowuje wolontariuszy do pracy w parafii do animowa-

nia dzieł związanych z duszpasterstwem trzeźwości. Uczestnicy Studium nabywają na wykładach i warsztatach wiedzę i umiejętności związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych, profilaktyki, współpracy w duszpasterstwie i z instytucjami świeckimi. Wobec przybyłych gości prezentacji Studium dokonał jego zespół kierowniczy: ks. dr Piotr Kulbacki, ks. mgr Jan Cholewa i psycholog mgr Agnieszka Borowicz, która zarysowała psychologiczne aspekty profilaktyki.

Następnie w wykładzie dra Krzysztofa Wojcieszka (Warszawa) poruszone zostało zagadnienie „Wspólnota szkolna warunkiem wychowania do trzeźwości”. Nie da się kształtować poprawnego klimatu wychowawczego w szkole bez podejmowania wspólnej troski o młode pokolenie.

Wykład prof. dr hab. Krystyny Chałas (Katedra Dydaktyki i Edukacji Szkolnej KUL) zatytułowany „Charyzmaty Ruchu Światło-Życie podstawą mikrosystemu wychowawczego klasy szkolnej” związany był z pracami środowiska realizującego programy autorskie. Możliwości te, wynikające z dzisiejszego prawa szkolnego, ukazało prowadzenie pod auspicjami KUL eksperymentalnej klasy prowadzonej według pedagogii ks. Franciszka Błachnickiego.

„Szanse szkoły niepublicznej w kształtowaniu czynników chroniących” to kolejny wykład, który wygłosił ks. dr Adam Maj CoR. (Katedra Dydaktyki i Edukacji Szkolnej KUL), Referent, który był twórcą i dyrektorem Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego im. św. Filipa Neri w Radomiu, wskazał na współpracę z rodzicami w kształtowaniu programu szkoły i na możliwości realizacji programu wychowawczego, jakie stwarza szkoła katolicka. Mimo elitarności tej propozycji w stosunku do powszechnej sieci szkół publicznych, klimat szkół katolickich sprzyja przemianom w całym szkolnictwie.

Ważne zagadnienie „Szkoła jako miejsce kulturotwórcze w społeczności wiejskiej” stało się tematem wystąpienia proboszcza ks. Mariana Kilichowskiego (Dzierżawy k. Poddębic, diec. włocławska). Społeczność parafialna uchroniła wiejską szkołę od likwidacji i jako oddział diecezjalnego Stowarzyszenia Rodzin Katolickich przejęła ją od gminy, kontynuuje pracę nie tylko z dziećmi, ale stwarza ważne zaplecze kulturotwórcze. Pewne aspekty zagadnienia „Współpraca szkoły i parafii w wychowaniu do trzeźwości” podjął ks. dr Piotr Kulbacki (Łódź, IFPL KUL), ukazując możliwości zharmonizowania działań trzeźwościowych prowadzonych przez rodzinę, parafię i szkołę. Szczególną szansę stwarzają tu katecheci i niedowartościowane często rekolekcje szkolne.

Książd mgr lic. Adam Stachowicz (diec. sandomierska) w swym wykładzie „Rola rekolekcji szkolnych w podejmowaniu zobowiązań abstynenckich” zaprezentował efekty rekolekcji szkolnych prowadzonych przez ewangelizacyjne ekipy Krucjaty Wyzwolenia Człowieka. W Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Janowie Lubelskim powstawały grupy KWC.

Ostatni z wykładów „Współpraca rodziców i szkoły” wygłosiła mgr Jolanta Terlikowska (kierownik Działu ds. Rodziny i Młodzieży PARPA). Ukazała zagadnienie zarówno od strony kompetencji osoby zawodowo zajmującej się tym zagadnieniem na płaszczyźnie instytucji rządowej, jak i osobiście doświadczającej problemu współpracy jako rodzica.

Oprócz krótkich dyskusji po każdym wykładzie na zakończenie odbyła się dłuższa dyskusja nad całością zagadnień.

Przebieg Sympozjum ukazał aspekty pracy trzeźwościowej na płaszczyźnie szkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem duszpasterskiej pracy Kościoła. Zwrócono uwagę na szeroki kontekst wychowawczy, w którym powinni odnaleźć się przede wszystkim rodzice oraz w szczególności sposób katecheci. W dobie narastającego kryzysu w pracy z młodym pokoleniem jedność wychowania w domu, parafii i szkole stanowi istotny klucz do jego skuteczności. Zaprezentowano owoce realizacji szkolnych działań trzeźwościowych na konkretnych przykładach. Właściwie pogłębiania motywacja religijna i świadectwo rodziców w wychowaniu dzieci i młodzieży do abstynencji stanowią najsukuczniejszą metodę pracy trzeźwościowej.

ks. Piotr Kulbacki